

Indikátor fajlisták a Natura 2000 erdők természetvédelmi monitorozásában

Molnár Csaba, Bölöni János, Csiky János, Király Gergely, Kun András,
Morschhauser Tamás, Nagy József, Ortmann-né Ajkai Adrienne,
Szmorad Ferenc és Horváth Ferenc

A Natura 2000 erdős élőhelyek struktúra és funkció monitorozási módszertanának továbbfejlesztése és egyszerűsítése során egyetértésre jutottunk az ún. 'tipikus fajok' listáiban. A listák előkészítését számos összefoglaló munka alapozta meg és megjelent az európai szakértői értelmezés is. Megállapodtunk az értékelés egységes szempontjaiban: 1) a 'tipikus fajok' az élőhely kedvező természetvédelmi helyzetét kell hogy indikálják; 2) e fajok egyszerűen és takarékosan legyenek monitorozhatók; 3) a leromlást indikáló fajokat nem a tipikus fajoknál monitorozzuk, hanem külön listában; 4) a heterogén élőhelycsoportok differenciált listát tesznek szükségessé; 5) nem csak magasabb rendű növények kerülhetnek listára; 6) a 'tipikus fajok' felmérése a lágyszárúakra szorítkozik, de az értékelés a fa- és cserjefajokra is kiterjed (amelyeket a módszertan szerint szintén felmérünk). Kilenc felkért szakértő, előzetes jelölő listákból, írásban leadott szakértői javaslattal alakította ki közös véleményét. Élőhelyenként legfeljebb 15 indikátor fajt lehetett megnevezni, szigorúan tartva magunkat a „legyen reprezentatív, de kevés fajból álljon” kompromisszumos célkitűzéshez. A listákra felkerült fajok számát és a konszenzus mértékét %-ban kifejezve a következő eredményeket kaptuk: 9110: mészkerülő bükkösök (13 faj, 72%); 9130: szubmontán és montán bükkösök (14 faj, 71%); 9150: sziklai bükkösök (14 faj, 64%); 9180: törmeléklejtő- és szurdokerdők (14 faj, 71%); 91E0: éger- és kőrisligetek, puhafás ligeterdők, láperdők (29 faj, 68%); 91F0: keményfás ligeterdők (15 faj, 65%); 91G0: pannon gyertyános-tölgyesek (14 faj, 72%); 91H0: pannon molyhos tölgyesek (14 faj, 73%); 91I0: kontinentális erdőssztyepp-tölgyesek (22 faj, 74%); 91H0: illír bükkösök (15 faj, 70%); 91L0: illír gyertyános-tölgyesek (15 faj, 68%); 91M0: pannon cseres-tölgyesek (15 faj, 69%); 91N0: pannon borókás-nyárasok (11 faj, 70%).